

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 13Co/172/2015  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6614210928  
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ferdinand Zimmermann  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6614210928.1

## Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ferdinanda Zimmermanna a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Amy Odalošovej v právnej veci navrhovateľa Quantum Credit, a. s., so sídlom Tomášikova 23/C, Bratislava, IČO: 47 248 980, zast. PERSPECTA Legal., s. r. o. so sídlom Tomášikova 23/C, Bratislava, proti odporcovi V. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. Z. XX, t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom Gabrielom Erdélyim, zamestnancom Okresného súdu Lučenec, o zaplatenie 495,95 € s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/157/2014-51 zo dňa 25. 11. 2014, takto

### rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozhodnutím rozhodol tak, že: odporca je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi 77,05 €, s 9,2 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4,58 € od 18.05.2011 do zaplatenia, s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 22,45 € od 18.06.2011 do zaplatenia, s 9,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 25,01 € od 18.07.2011 do zaplatenia, s 9,50 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 25,01 € od 18.08.2011 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V časti o zaplatenie zmluvných pokút súd žalobu zamietol.

Odporcovi sa náhrada trov konania nepriznal.

V odôvodnení rozhodnutia prvostupňový súd uviedol: „ Navrhovateľ doručil súdu dňa 24.04.2014 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia 495,95 eura s príslušenstvom. Ako dôvod uviedol, že jeho právny predchodca spoločnosť Slovak Telekom a.s. uzatvoril dňa 26.03.2011 s odporcom Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie služieb káblovej alebo satelitnej televízie. Na základe Zmluvy poskytoval Slovak Telekom účastníkovi plnenie riadne a včas. Odporca faktúry doposiaľ neuhradil, svoj zmluvný záväzok nesplnil, porušil zmluvnú povinnosť, z čoho mu následne vyplýva povinnosť zaplatiť aj zmluvnú pokutu.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že dňa 26.03.2011 odporca v postavení fyzickej osoby - nepodnikateľa uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa Slovak Telekom a.s. Zmluvu o poskytnutí služby Magio Sat, predmetom ktorej bolo prenechanie do užívania koncového zariadenia. V zmysle vyššie uvedenej zmluvy sa právny predchodca navrhovateľa zaviazal poskytnúť odporcovi, ako účastníkovi elektronickej komunikačnej služby formou programu Magio Sat klasik vo viazanosti 24 mesiacov. Odporca sa zaviazal zotrvať v tomto zmluvnom vzťahu po túto dobu a platiť riadne a včas

poplatky mesačne v zmysle aktuálneho cenníka. Účastníci uvedení v zmluve si dohodli zmluvnú pokutu vo výške 418,90 eura za porušenie akejkoľvek povinnosti zo strany odporcu.

Z faktúry VS: 1726957917 zo dňa 03.05.2011 so splatnosťou 17.05.2011 za obdobie 01.04.2011 do 30.04.2011 vyplýva, že spoločnosť Slovak Telekom a.s. vyúčtovala odporcovi sumu k úhrade 4,58 eura, faktúrou VS: 4727972352 zo dňa 03.06.2011 za obdobie 01.05.2011 do 31.05.2011 sumu 23,91 eura, faktúrou VS: 9728977801 zo dňa 03.07.2011 splatnou dňa 17.07.2011 za obdobie 01.06.2011 do 30.06.2011 sumu 25,01 eura, faktúrou VS: 1729981447 splatnou dňa 03.08.2011 za obdobie 01.07.2011 do 30.07.2011 sumu 25,01 eura a faktúrou VS: 9730984624 zo dňa 03.09.2011, splatnou dňa 17.09.2011 za obdobie od 01.08.2011 do 31.08.2011 sumu 418,90 eura - zmluvnú pokutu .

Slovak Telekom a.s. so sídlom Bratislava, Karadžičova 10, IČO: 35 763 469 ako postupca uzavrela a navrhovateľ Quantum Credit a.s. so sídlom Bratislava, Tomášikova 23/C, IČO: 47 248 980, ako postupník na druhej strane zmluvu o postúpení pohľadávok dňa 20.11.2013 predmetom ktorej bol odplatný prevod pohľadávok na navrhovateľa vrátane pohľadávky voči odporcovi vedeného pod evidenčným číslom 126559901.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, bezdôvodného obohatenia, alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 42 ods. 1, písm. a) Zák.č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov, podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytovanú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa ods. 4, písm. b) účastník je povinný používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom, zo zmluvou o pripojení a všeobecnými podmienkami a platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 43 ods. 1 Zák. č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti, alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiacu službu. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa.

Podľa ods. 2 podstatnými súčasťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ods. 2 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právny vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania, alebo dohody, ktorých obsahom, alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia sú neplatné.

Podľa ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej činnosti.

Podľa ods. 4 spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými má spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa ods. 4, písm. k) neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa ods. 5 neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ods. 2 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ods. 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty, alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 1, veta prvá Občianskeho zákonníka, je dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

Podľa ods. 2 ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 výška úrokov z omeškania je osem percentuálnych bodov vyššia, ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi cenu za poskytované služby za príslušné obdobia faktúrami č. 1726957917 na sumu 4,58 eura so splatnosťou dňa 17.05.2011, č. 4727972352 na sumu 22,45 eura so splatnosťou dňa 17.06.2011, č. 9728977801 na sumu 25,01 eura so splatnosťou dňa 17.07.2011 a č. 1729981447 na sumu 25,01 eura so splatnosťou dňa 17.08.2011. Vzhľadom na skutočnosť, že súd v konaní nezistil zánik dlhu odporcu s plnením na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že uplatnená pohľadávka navrhovateľa vo výške 77,05 eura je čo do základu a výšky dôvodná, preto návrhu navrhovateľa v tejto časti vyhovel.

Keďže sa odporca dostal s plnením záväzku do omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr, súd priznal navrhovateľovi aj úroky z omeškania v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd žalobu v časti týkajúcej sa zaplatenia zmluvnej pokuty s príslušenstvom zamietol, nakoľko uvedenú zmluvnú podmienku dohodnutú medzi účastníkmi konania považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto neplatnú v zmysle § 53 OZ, nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu.

Pokiaľ by súd vyhovel žalobe na zaplatenie zmluvnej pokuty nielen, že by porušil zákon, princípy súkromného práva (princíp proporcionality), ale došlo by aj k porušeniu záväzkov Slovenskej republiky vyplývajúcich z členstva v Európskej únii.

Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu, alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice rady 93/13 EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ďalej len „Smernica“).

Smernica zároveň v prílohe vypočítava pre členské štáty ako vzor niektoré zmluvné podmienky, ktoré odporúča transponovať do vnútroštátnych predpisov. Miesto v Smernici má aj neprimeraná kompenzácia za porušenie záväzku spotrebiteľa a s účinnosťou od 01.01.2008 bola neprimeraná sankcia explicitne zapracovaná medzi neprijateľné podmienky do Občianskeho zákonníka.

O tom, že zmluvná pokuta, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a je sankciou, by nemali byť žiadne pochybnosti. Žalobca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žalobca žiadal spotrebiteľom zaplatiť vždy v nezmenenej výške bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Súd nespochybňuje význam zmluvnej pokuty, no pokiaľ by mal súd na ňu prihliadať v rámci spotrebiteľského vzťahu podľa názoru súdu by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejší, alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník a to spotrebiteľ. Už táto skutočnosť vyznieva v neprospech jedného účastníka zmluvy a to spotrebiteľa. V súdnej veci zmluvnú pokutu tak, ako bola priznaná považuje súd za neprimeranú sankciu a to z nasledovných dôvodov. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď prvý mesiac viazanosti, teda na jeho počiatku. Rovnako nie je zohľadnená ani tá skutočnosť, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatil, teda či ide o cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu. Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, aby sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa zmluvných strán. Do pozornosti súd dáva dopĺňujúce formálne oznámenie Európskej komisie z 27.11.2008 č. 207/2495, v ktorom sa okrem iného uvádza:

„V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že čl. 4 ods. 1 Smernice sa nezameriava na vôľu účastníkov, ale skôr na všeobecný pojem nekalých okolností. To sa odchyľuje od tradičnej zásady zmluvného práva, ktorou je suverenita účastníkov pri prejave vôle. V zmysle ustálenej judikatúry súdneho dvora je ochrana zavedená Smernicou založená na myšlienke, že spotrebiteľ je vzhľadom na dodávateľa, alebo predávajúceho v slabšej pozícii, pokiaľ ide o schopnosť vyjednávať a úroveň jeho znalostí“.

Podľa ustanovenia § 544 Občianskeho zákonníka pre platnosť dohody o zmluvnej pokute sa okrem iného vyžaduje, aby v písomnej dohode bola určená výška zmluvnej pokuty, alebo určený spôsob určenia. Výšku zmluvnej pokuty možno určiť jednorazovo pevnou sumou, prípadne v percentách, či zlomkoch ceny, alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Jej výška, alebo spôsob určenia však musí byť vyjadrený jednoznačne, rovnako jednoznačne musí byť špecifikovaná zmluvná povinnosť na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta vzťahuje (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. MOBDo/4/2003 zo dňa 19.11.2009). V prípade, že tieto podstatné náležitosti dohody o zmluvnej pokute chýbajú, alebo nie sú určite a zrozumiteľne vyjadrené, je dohoda o zmluvnej pokute pre neurčitosť absolútne neplatná podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súd ďalej uvádza, že z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že spornú zmluvu možno charakterizovať, ako spotrebiteľskú zmluvu a na žalovanú je potrebné hľadieť, ako na spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej, alebo inej podnikateľskej činnosti,

teda na právny vzťah založený zmluvou o pripojení je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Žalobca svoje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú ako tzv. typové zmluvy uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nemožno teda ani v tomto prípade hovoriť o individuálnom dojednaní zmluvného ustanovenia týkajúceho sa zmluvnej pokuty. Na spotrebiteľské zmluvy je potrebné aplikovať aj ustanovenie súvisiace s ochranou spotrebiteľa. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán je v prospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Takéto zmluvné dojednania obsiahnuté v zmluve o pripojení v cenníku pre koncové zariadenia - časť A a v Tarife ST, a.s. na poskytovanie služby Magio Sat, ktoré sa týkajú zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednanie spôsobujúce nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p. ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Z dôvodu, že odporca mal v konaní pomerne väčší úspech ako navrhovateľ, avšak žiadne trovy konania si neuplatnil, súd rozhodol tak, že mu právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ v súlade s § 204 OSP odvolanie v časti, v ktorej bol návrh na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 418,90 € s prísl. zamietnutý. Žiadal rozhodnutie prvostupňového súdu v tejto časti zmeniť tak, že návrhu súd v plnom rozsahu vyhovie a prizná navrhovateľovi náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Návrhom sa domáhal zaplatenia poplatku za využívanie služby Magio Sat za obdobie apríl, máj, jún a júl 2011 a zmluvnej pokuty z dôvodu porušenia zmluvne dohodnutých povinností vyplývajúcich zo zmluvy o poskytnutí služby Magio Sat, ktorá bola uzatvorená dňa 26. 03. 2011. Navrhovateľ nesúhlasil s odôvodnením rozhodnutia. Odporca, nie je nijakým spôsobom nútený vstúpiť do zmluvného vzťahu, môže si slobodne bez nátlaku vybrať poskytovateľa služieb ako dodávateľa služieb. Odporca si sám vybral okruh služieb a Magio zariadenie. Odporca mal možnosť výberu iných dodávateľov totožných služieb.

Zmluvnú pokutu nemožno považovať za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti, samotný fakt uzavretia dohody o zmluvnej pokute medzi účastníkmi nepredstavuje neprijateľnú podmienku. Zákon dohodu o zmluvnej pokute nijakým spôsobom neobmedzuje. Nie je zákonom určené kde a ako má byť táto povinnosť stanovená. Inštitút zmluvnej pokuty slúži ako zabezpečovací prostriedok v zmluvných vzťahoch. Odporca bol oboznámený s možnosťou jej uplatnenia.

Slovak Telekom, a. s., ako právnická osoba vytvorená za účelom podnikania a dosahovania zisku, vstupovala do zmluvného vzťahu s odporcom za predpokladu určitého očakávaného hospodárskeho výsledku, čo plne korešponduje s účelom jej založenia a práve také konanie účastníkov zmluvného vzťahu (v konkrétnom prípade zo strany odporcu) ohrozuje podnikateľské prostredie a práve preto nepovažuje navrhovateľ vymáhanú zmluvnú pokutu za neplatne dojednanú. Zmluvná pokuta nie je neprimerane vysoká s ohľadom na druh zabezpečovaného záväzku. Odporca si ponechal a nevrátil ani satelitnú anténu, Magio Sat box ani Magio kartu, ani diaľkový ovládač, ani príslušenstvo, ktoré všetky predstavujú určitú hodnotu, nie zanedbateľnej sumy. Vzhľadom na vyššie uvedené ma za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odporca sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal rozsudok okresného súdu v napadnutej časti v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 OSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, v ktorej zamietol návrh a rozhodol o náhrade trov konania v súlade s § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého rozsudku v časti zamietnutia návrhu a náhrady trov konania i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že okresný súd v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť.

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, odvolací súd konštatuje správnosť týchto dôvodov.

V prejednávanej veci je nesporné, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy.

Občiansky zákonník upravuje spotrebiteľské zmluvy v ustanoveniach § 52 a nasl., ktoré je možné označiť za všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách.

Spotrebiteľské zmluvy sú zmluvy, ktoré z bežných typov zmlúv a to v závislosti od subjektov, ktoré ich uzatvárajú im dáva charakter spotrebiteľských zmlúv. Každá zmluva, ktorú uzatvára dodávateľ a spotrebiteľ sa považuje za spotrebiteľskú, pričom nie je rozhodujúce, v akej forme je zmluva uzavretá. Bez ohľadu na prameň práva, každý zmluvný typ, ktorý má charakter spotrebiteľskej zmluvy, patrí k spotrebiteľským zmluvám a podlieha podmienkam určeným právnym poriadkom Slovenskej republiky. Pre spotrebiteľskú zmluvu v zmysle poskytnutia osobitnej ochrany podľa ustanovenia § 53 a nasl. OZ nie je podstatné to, ako je zmluva typologicky nazvaná, alebo aplikáciu akého zákona si zmluvné strany dohodli, resp. akú právnu formu pre daný vzťah určil zákon, alebo si zmluvné strany dohodli, ale iba to, či sú naplnené pojmové znaky ustanovenia § 52 OZ. Za dodávateľa sa považuje osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení zo spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. O spotrebiteľský vzťah pôjde iba vtedy, ak samotné plnenie dodávateľa bude dôsledkom uzavretej spotrebiteľskej zmluvy. Nestačí teda, že vo všeobecnosti bude mať dodávateľ charakter osoby, ktorá inak môže byť dodávateľom. Vyžaduje sa, aby sa tento charakter prejavil v konkrétnom posudzovanom vzťahu. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Úprava Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách je úpravou kogentnou. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Ustanovenie § 53 ods. 1 OZ výslovne zakazuje dodávateľom použiť v spotrebiteľských zmluvách také zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa. Občiansky zákonník dodávateľom zakazuje zneužívať svoje postavenie pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, najmä pri príprave svojich zmluvných formulárov (všeobecné obchodné podmienky, všeobecné dodacie podmienky a pod.), ktoré pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv predkladajú spotrebiteľovi a zároveň určuje aj právny účinok, ktorý sa spája s neprijateľnou podmienkou uvedenou v spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Táto neplatnosť je absolútna s poukazom na to, že ustanovenie 52 OZ nie je uvedené v taxatívnom výpočte prípadov relatívnej neplatnosti právneho úkonu podľa ustanovenia § 40a.

Odvolačný súd z obsahu spisu mal preukázané, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo spotrebiteľskej „Zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat“.

Odvolačný súd konštatuje, že si účastníci podľa ustanovenia § 544 OZ pre prípad nesplnenia záväzku, resp. zmluvnej povinnosti, môžu dohodnúť zmluvnú pokutu, ktorá je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov a má akcesorickú povahu, teda pri svojom vzniku predpokladá existenciu hlavného záväzku, na zabezpečenie ktorého má slúžiť. Je nesporné, že jej cieľom je dosiahnutie väčšej istoty, že právo veriteľa bude uspokojené. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať obligatórne písomnú formu a musí vzniknúť na základe konsenzu vôle dodávateľa a spotrebiteľa. Zároveň však musí vyhovieť súdnej

kontrole neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, po komplexnom zhodnotení všetkých okolností konkrétnej veci, pri zachovaní špecifických procesných postupov pre spotrebiteľské zmluvy.

Dojednanie o zmluvnej pokute v uzatvorenej zmluve nie je možné považovať za individuálne dojednané s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 2 OZ, nakoľko dojednanie o zmluvnej pokute je v zmluve uvedené podobne ako v ďalších formulárových zmluvách uzatvorených právny predchodcom navrhovateľom so svojimi zákazníkmi (spotrebiteľmi) a ani odporca nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty s tým, že výška zmluvnej pokuty bola rovnaká po celú dobu viazanosti.

Odvolačný súd zhodne so záverom okresného súdu považuje nárok navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty za nedôvodný z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, z dôvodov ako uviedol prvostupňový súd. Zmluvnú pokutu tak, ako bola dojednaná správne považoval prvostupňový súd za neprimeranú sankciu spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán na úkor spotrebiteľa, a to z dôvodu, že z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k ukončeniu zmluvy, napr. jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezplatí cenu hneď prvý mesiac viazanosti, teda na jeho počiatku, rovnako nie je zohľadnená ani tá skutočnosť, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatil. Zmluvná pokuta je dojednaná v neprospech len jedného účastníka zmluvy, čo vyznieva, že je výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník a to spotrebiteľ (dodávateľ napriek tomu, že mu zo zmluvy vyplývajú povinnosti, napr. dodávať služby, nie je sankcionovaný zmluvnou pokutou). Súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom zákona, aby sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

Vzhľadom na uvedené je záver súdu o neprijateľnosti dojednaní o zmluvných pokutách správny, na tento záver nemá žiadny vplyv očakávanie dodávateľa o finančnom prínose zo zmluvného vzťahu, rovnako ani skutočnosť, že odporca nakladá s určitými predmetmi, ktoré boli predmetom zmluvy. Odvolačný súd rozhodnutie prvostupňového súdu v napadnutej časti, v ktorej súd návrh zamietol potvrdil.

Prvostupňový súd správne rozhodol vzhľadom na výsledok konania aj o náhrade trov konania v súlade s § 142 ods. 2 O.s.p. a určil mieru ich úspechu a neúspechu vo veci.

Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania medzi navrhovateľom a odporcom vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 224 ods. 1, v spojení s § 142 ods. 1 OSP. Odporca bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Trovy odvolacieho konania si však neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.) a ich vznik nemá odvolací súd preukázaný ani zo spisu, a preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania odporcovi nepriznal.

O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.